

16.37x34.41	1	26	עמוד	7 לילות	ידיעות אחרונות -	05/2014	42319616-2
26330 רב בועז סנג'רו ראש החטיבה למשפט פלילי וקרימינולוגי -							

אובג'קשן

בועז סנג'רו כתב ספר אמיץ וחשוב על הרשעת חפים מפשע ועל מחדלים חמורים במערכת המשפט

הרשעת חפים מפשע בישראל ובעולם: גורמים ופתרונות // בועז סנג'רו {רסלינג}
299 עמודים

שפט הפלילי בישראל דומה לעולם הרפואה קודם שגילו פסטר ואחרים כי האוויר שורץ חיידקים מזהי מים, וכי ניתן להילחם בהם על ידי שימוש פשוט בכפפות וסבון ושמירה על סטריליות. החיידקים המשפטיים שורצים בכל מקום - שוטרים להוטים מעלימים ראיות; תיאוריות מרעיות, כמו השוואת טביעות נעליים, זיהוי שיער וסיבים, צומחות מכל טיפה סרוחה שנמצאה בזירה, ומגדלות על גבן עדר אומרי הן של מומחים בשירות המדינה.

אחד ממוקדי הזיהום החמורים, טוען סנג'רו, הם התחבולות המכוערות של חוקרי המשטרה, שאושרו על ידי בית המשפט. למשל דברי החוקר לרומן זדורוב, כי דם הילדה שנרצחה נמצא על בגדיו וזוהה באמצעות בדיקת די-אן-איי. זו אמירה שקרית, אך הספק גזרע במותו של הנחקר המכחיש מעורבות ברצח, שאינו מעלה על דעתו כי השוטר, איש החוק, ישקר לו. ולי-

אביגדור פלדמן

עזרת התחבולה המזהמת מגיע גם "המדוכב", שכנו לתא של הנחקר, שהמשטרה משלמת לו כדי שייחלץ הוראה באיומים ובהבטחות כוזבות - כל מה שהמשטרה אינה יכולה לעשות בגלוי. עד שהנחקר קר אומר לעצמו, אולי רצחתי ושכחתי והכחשתי, והתמונות נולדות מעצמן במוח המיוסר, כשהמ' דובב צועק באוזן אחת והשוטר באוזן אחרת - הכל באישור וברשות של בית המשפט העליון, הרואה בנאשם חיית טרף שיש לצוד.

עוד כותב סנג'רו כי מדינת ישראל זוכה בכרטיס כניסה לשורה הראשונה של מדינות טוטאליטריות שבהן פועל מכון פתולוגי ממשלתי אחד בלבד, ועל פיו יישק דבר. ואין לדעת כמה אנשים חפים מפשע נשלחו למאסר עולם בשל חוות דעת מטעם המכון הפתולוגי המודר באוכריכר, שבו בניגוד לשירו של דילן תומס, למוות יש ממשלה, ועוד איזו ממשלה.

סנג'רו מסביר כי סוגיית הרשעת החפים מפשע נמצאת בתחתית סדר העדיפות בישראל, ועל כן אין למדינה כל עניין להשקיע בהקמת מכון פתולוגי עצמאי במסגרת אוניברסיטה או בית חולים אוניברסיטאי, ולמעשה אין גם מי שיעבוד במכון כזה, כי מקצוע הזיהוי הפלילי כלל לא נלמד בבתי הספר לרפואה בארץ. כל עובדי המכון באוכריכר, לרבות ראש המכון בעבר ובהווה, רכשו את התמחותם בפ' תולוגיה פורנזית במסגרת העבודה במכון או בחו"ל. בעבר הצעתי כי כאשר מזוכה אדם באחד ממאות אולמות המשפט המפורזים ברחבי הארץ, תישמע במערכת הכרזיה בכל בתי המשפט תרועת הניצחון מהסימפוזיה התשיעית של בטוהובן, וקול מתוק של דיילת TWA ותיקה ילחשש: "דבותיי", זה עתה זוכה אדם באולם מס 3 בבית משפט השלום בקריית-גת". אבל ההצעה לא התקבלה ובמקומה, כאשר מורשע אדם, היבכות במסדרון קומה ג' בבית המשפט המחוזי בתל-אביב מגיעות עד לבית משפט השלום ברמת הגולן.

...בדבר אחד הסכימו כולם - שלא מאשימים אדם בקלות ראש, וכי בית המשפט משהעלה תביעה, מאמין בתוקף כאשמת הנאשם, וקשה ביותר להרחיקו מאמונתו זו [...] אם אצייר לך כאן על הבר את כל השופטים זה לירד זה, ואתה תגן על עצמך בפני הבר, תזכה ביתר הצלחה מאשר בפני שופטים של ממש" (דברי הצייר מתוך 'המשפט' של קפקא, בתרגום אברהם כרמל).

המשפט הפלילי ניוון מן האשמה כמו הערפד מן הרם. החפות היא למעשה תאוונה מצערות, בגדר כישלון להוכיח את האשמה. על כן המשפט הפלילי נפתח בכתב אישום ולא בכתב זיכוי, הנאשם יושב על ספסל הנאשמים ולא על ספסל הזכאים, מוקף שוטרים ולא אחיות רחמניות בשביסים לבנים, והשופט לובש גלימה שחורה של קברן ולא גלימה ורודה של כוכב גלום.

בועז סנג'רו, בספרו החדש על 'הרשעת חפים מפשע בישראל ובעולם', כותב באומץ לב לא מבוטל כי הגורם המרכזי לעיוות דין שיפוטי הוא ההנחה המוקדמת של השופט כי הנאשם אשם. וממש כפי שמסביר הצייר ליוסף ק' של קפקא, טוען סנג'רו שהנחה זו היא בבחינת נבואה המגשימה את עצמה, כי אכן רוב רובם של הנאשמים מורשעים במוקד-רם (בעיסקת טיעון) או במאוחר (לאחר שמיעת ראיות).

רק בשנים האחרונות, בבתי הספר למשפטים באוניברסיטאות ובמכללות למיניהן, החלו קומץ של מורים, בייניהם סנג'רו, ללמד לא רק את עקרוני בעורה העבה של הפרה הקדושה ולישאל אם הרשעה כזו או אחרת צודקת, אם נתן בית המשפט את המקום הראוי לספק הסביר, אם לא טעה בית המ' שפט שהתעלם מכמה עובדות מפתח, ואם הראיות הנסיבתיות אכן מובילות למסקנה מעבר לספק סביר של הר' שעה. עצם העלאת האפשרות שטעה בית המשפט כשהרשיע, נתפשת הרי על ידי המערכת כחילול הקודש ומעשה ליצנות, וכך אסירי עולם כסולימאן אל עבד ומורשעי רצח דני כץ, השבים וטוענים להפתום כבר כ-20 שנה, לא יזכו להפחתת שליש מעונשם עד שלא יודו בא' שמתם, ואין להם מחילה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא.

סנג'רו, לוחם ותיק במערכת הרוגמות של כניסית המשפט הפלילי, מלמד אותנו בספרו כי המ'

עוד 3 ספרים על מערכת המשפט

- בית המשפט < קוונטין ריינולדס
- העליונים: בתוככי בית המשפט העליון < נעמי לויצקי
- כלא נשים: החצר האחורית של החברה בישראל < גילה חן ותומר עינת

רומן זדורוב בבית המשפט, 2013

צילום: אפי שריר